

ידיעות „השרות” להזרעה

בימים אלו עורכים ב„השרות” את הדו"ח השנתי לתשכ"ט (1968-9). הוצאנו „מהתנור” פרטים מספר מהדו"ח הנ"ל כדי להגישו לציבור הבוקרים.

פוריות

סיכומים לפי בלתי חוזרות 60-90 יום. השנה שחלפה עמדה במבחן העברת המכון לשימוש בלעדי בזירמה קפואה ולהלן התוצאות. בהשוואה לתוצאות שהושגו בשנים הקודמות. בנובמבר 1968

טבלה 1. בלתי-חוזרות 90-60 יום

	א.ק.	נ.ב.	ד.ג.	י.נ.	פ.ב.	מ.ק.	א.פ.	מ.א.	ר.ר.	ר.ל.	א.ג.	ס.פ.	מ.ח.
ז.ק. ¹ 1968~9	60.7	63.2	63.5	64.7	66.0	62.7	62.4	64.6	62.0	62.1	59.8	56.9	63.3
ז.ט. 1967~8	59.7	62.0	59.1	59.4	58.6	57.5	62.5	62.3	62.0	58.0	57.6	58.8	59.9
ז.ט. 1966~7	56.2	54.9	57.3	58.1	58.6	54.9	60.7	59.6	55.0	58.1	59.6	61.1	57.9
ז.ט. 1965~6	59.4	56.7	57.8	57.9	58.5	58.7	59.1	59.9	58.8	57.5	56.2	54.6	58.0

¹ ז.ק. — זירמה קפואה; ז.ט. — זירמה טריה.

תוצאות לפי בדיקות הריון בעדרים קיבוציים. זה מספר שנים נוהגים אנו לאסוף מידי חודש בהודשו תוצאות בדיקות ההריון בעדר הקיבוצי, ויוצא שבמשך כל השנה אנו מעודכנים בשטח ההתעברות. כמובן אנו מסכמים לפי פרות הרת מההזרעה בלבד: לדוגמה: אם פרה הזרעה 6 פעמים ולא התעברה ולבסוף הורבעה והתעברה, כרה זו רשומה אצלנו 6 פעמים כבלתי הרה ואינה מופיעה כהרה בסיכום הסופי; מכאן שבדרך כלל במשקים, הנעזרים ברביעות פר בשבתות, חגים או במקרים קשים, תוצאות ההתעברות עולות במקצת על אלה אשר אנו מפרסמים.

פירסמנו את דוחות בדיקת ההריון והעברנו את החומר לכל המשקים, לרופאים ווטרנאריים ומרריסים; הנתונים האלה משמשים להם כעזר בעבודתם, מאחר ובדוחות מובא סיכום התוצאות של בדיקות הריון לפי חודשים; סיכום ההזרעות נעדר אחת לארבעה חודשים וגם הוא מועבר לכל הגורמים הנ"ל.

הנהלת „השרות” שמה לעצמה למטרה למעט ולחסוך ככל האפשר ב„שכר לימוד”, הנגרם מחמת תוצאות ירודות בהתעברות תוך תקופת המעבר, לכן הוקדשה עבודה רבה בהכשרת המזריעים וכן נערכו בדיקות חוזרות רבות של שיטת ההקפאה ובדיקות חוזרות של הכופתיות לפני השימוש בהן. המעיין במספרים בטבלה יכול לראות שבדרך כלל הושגה המטרה. יש לציין שבחודשים אוגוסט וספטמבר היתה ירידה בהתעברות אך דבר זה התבלט בכל עדרי הארץ והגורמים המוסמכים בוועדת הפוריות של „החקר לאית” והמחלקה לרבייה עדיין מנסים לברר את פשר הירידה העונתית החריפה הזאת שלא היינו רגילים לה בשנים קודמות.

העוקבים אחרי הסיכום השנתי הכללי יכיר לים לראות ששיעור של בלתי-חוזרות (60-90) כדי 62.3% הוא הגבוה ביותר שהושג עד כה. ולמען האמת נודה שלפי התוצאות של תחילת השנה קיוונו לתוצאה כללית גבוהה יותר, אך הירידה הקשה בסוף השנה גרמה לכך שהמטרה לא הושגה במלואה.

טבלה 2. התוצאות לפי בדיקות הריון בעדרים הקיבוציים

תשכ"ח, 1967-8		1968-9, תשכ"ט			
ס"ה הזרעות		ס"ה הזרעות		הזרעה ראשונה	
מס. ההזרעות	% התעברות	מס. ההזרעות	% התעברות	מס. ההזרעות	% התעברות
25.114	43.6	24.544	47.4	12.980	49.7

פעילה מצד הרופאים הווטרנאריים, ובמיוחד יש לציין את עבודתו של ד"ר פרנצוס, המתמסר, בנוסף לבעיות, גם לחקר ההזנה ומדריך את המשקים בשטח זה; לפי התוצאות שבידינו יש לעבודתו תוצאות חיוביות ביותר.

כשמנסים לפרק את המשקים אקיווציים לפי % ההתעברות בשנות תשכ"ט ותשכ"ח מתקבלת התמונה דלקמן:

טבלה 2 מדגימה עליה שנתית של 3.8% לפי בדיקות הריון, לעומת שנת תשכ"ח; כמו כן אנו רואים שבסיכום ההתעברות מהזרעה ראשונה הננו מגיעים כמעט ל-50% — תוצאה הנחשבת כטובה ביותר. יש לציין שגם השנה ישנם כמה משקים, באיזורי עבודה שונים, שלצערנו פחתה אצלם ההתעברות; במשקים אלו אנו זוכים בעזרה

50% יותר התעברות		50% התע.		40% התעברות		פחות מ-40%		פחות 29.9 % התעברות.	
65—60	59.9—55	54.9—50	49.5—45	44.9—40	39.9—35	34.9—30	29.9		
5	10	20	23	13	6	2	0	1968-9	להשוואה
1	6	6	19	28	15	3	1	1967-8	

וכו'. הסיכום יופץ בין הרופאים ועובדי ההד"ר רכה.

בעבודת הטיפול

לפי החלטות ההנהלה הוגדל מספר העגלים שיירכשו מדי שנה; בשנת 1969 נרכשו 16 עגלים והם יעמדו קודם כל במבחן כושר זיר" מתם בהקפאה וב-12 הטובים ביותר במבחן זה יבוצעו מכסות ההזרעות לשם מיבחן צאצאים. בפריית „השרות" יש 62 מקומות לפרים ועד חודש יוני 1970 תהיה הפרייה מלאה.

זה שנים שאנו מזריעים במתוכנן פרות מצטיינות בזרימת פרים מיובאת מחו"ל מתוך כוונה לגוון את „קווי-הדם" שבטיפוח.

הפרים של „השרות" לפי מוצאם:

2—	פרים אמריקאיים מייבוא
20—	בנים לפרי „השרות"
14—	בנים לפרי „און"
26—	פרים מזרימת ייבוא

אנו רואים שבשנת תשכ"ח היו רק 13 משקים בתחום של למעלה מ-50% התעברות לפי בדיקת הריון, אולם בתשכ"ט נמצאו כבר בתחום זה 35 משקים. כן הצטמצם מספר העדרים שמתחת ל-40% התעברות מ-19 בשנת תשכ"ח ל-8 בתשכ"ט.

ב„השרות" אוספים בזמן האחרון נתונים על הפוריות בכל עדר קיבוצי ומעבדים אותם בהתאם להנחיות דלהלן:

1. % התעברות לפי בדיקת הריון (הסיכום הנ"ל);
 2. רווח-הזמן מהמלטה להזרעה ראשונה (תקור פת הרביעה);
 3. רווח-הזמן מהמלטה עד להריון;
 4. שיעור הפרות היוצאות מחמת עקרות + פרות שלא התעברו כעבור 150 יום מההמלטה.
- סיכום זה יבטא את מצב הפוריות האמיתי בכל משק ללא תלות בתנאי שוק, מחירי פרות

מבין צאצאי הפרים מ"השרות" יש 10 בנים של "ארי". פר זה הוא בנו של "אוסברנדול איב-נהו" — פר אמריקאי שהשיב את רמת העדר העדר האמריקאי. בארה"ב יש הרבה בנים בדור קים של "אוסברנדול איבנהו".

"ארי" מוריש גוף מצויין לבנותיו, עטין מצויין. עגלים הגדלים מהר וכושר הנבה רב לבנו תינו. משום כך יש לנו עניין מיוחד להרבות את "דמו" באזורי פעולותינו ולשם זה נרכשו 10 בנים של "ארי" מ"השרות" יש 10 בנים של "ארי". פר זה הוא בנו של "אוסברנדול איב-נהו" — פר אמריקאי שהשיב את רמת העדר העדר האמריקאי. בארה"ב יש הרבה בנים בדור קים של "אוסברנדול איבנהו".

"ארי" מוריש גוף מצויין לבנותיו, עטין מצויין. עגלים הגדלים מהר וכושר הנבה רב לבנו תינו. משום כך יש לנו עניין מיוחד להרבות את "דמו" באזורי פעולותינו ולשם זה נרכשו 10 בנים של "ארי" מ"השרות" יש 10 בנים של "ארי". פר זה הוא בנו של "אוסברנדול איב-נהו" — פר אמריקאי שהשיב את רמת העדר העדר האמריקאי. בארה"ב יש הרבה בנים בדור קים של "אוסברנדול איבנהו".

בנים שלו לשם העמדתם במבחן צאצאים. בשנה האחרונה מתחיל העומס העיקרי לשם "חילופי דורות" ב"השרות", כלומר — לעבור מהפרים הוותיקים "ארי" ו"בגתן" לפרים בדור קים צעירים כ"נרון" (בן נצר) "חביב" (בן חמדן, "עלם (בן תור) ו"בוגר" (בן גניגר).

לקראת שנת 1970 הומנו זירמה קפואה מחר"ל:

שמות הפרים בישראל	מס. בנוי	חלב ק"ג	%	שומן ק"ג	הישנות	הפרש צפוי חלב ק"ג	הפרש צפוי שומן ק"ג
(1) סנשין —	518	1449	7130	3.66	260	98	+ 540
(2) מסטר —	519	402	7054	3.43	242	94	+ 593
(3) סולטן —	520	173	7897	3.56	281	81	+ 343
(4) מט —	521	49	7017	3.78	265	73	+ 363
(5) סקוקי —	522	464	6986	3.51	245	94	+ 560
(6) אפולו —	523	375	6837	3.79	259	95	+ 351

לאחרונה מתקיימים חילופי זירמה בין שתי האגודות; אנו שולחים ל"און" זירמת "ארי" ו"בגתן" וקיבלנו זירמת "צהל" ובראון. הזירמה הקפואה מחוץ-לארץ בוצעה בשיתוף עם אגודת "און".

דן קלי

השרות להזרעה מלאכותית

בית-דגון, מארס 1970

השמות המקוריים של הפרים בחוץ-לארץ הם:

4) No—Na—Me Foud Matt 1392858;	1) Harborcrest sunshine 140627;
5) Skokie sensation Ned 1308101;	2) Thonyma stylemaster 1355784;
6) Hill top Apollo Ivanhoe 1399824;	3) Pineyhill sultan 1295512;

"כינרת" שוב בחדשות!

בשעה טובה ומוצלחת המליטה אלופת רפת הזורע, "כינרת", בתחילת דצמבר 1969, עגל יפה כשזו כבר המלטתה ה-15. היא כבר הספיקה להניב, אחרי ביקורת החלב הראשונה בינואר עם 40.5 ק"ג — 3.3%, כ-2200 ק"ג (36 ק"ג סוף ינואר). הרגשתה ותיאבונה מצויינים ונותנים מקום לתקווה לתחלובה טובה נוספת. כזכור, יימלאו ל"כינרת" בקרוב 19 שנה; עד לגמר התחלובה הקודמת הניבה בס"ה 111,000 ק"ג חלב עם 3.47% שומן ב-4828 ימי חליבה, כשהיא מחזיקה בשיא הארצי לתנובת-חיים.

ברוני וקסנר

קיבוץ הזורע, פברואר 1970